

TÜRKİYE

21 ayıs 2022

[Yıldız Yazıcıoğlu](#)

“Yargı Bağımsızlığına Türk Yargısı Karar Verecek”

Boriss Cilevicss ve John Howell

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) İzleme Komitesi Raportörleri Boriss Cilevicss ve John Howell, Osman Kavala'nın hapsedilmesinde “delil yokluğu” durumunu vurgulayarak Türkiye’de, “yargı bağımsızlığı” olup olmadığı meselesine Türk yargısınca gelecekte atılacak adımlarla yanıt verileceğini bildirdi.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) İzleme Komitesi kapsamında Türkiye raportörleri olarak Letonyalı parlamenter Boriss Cilevicss ile İngiliz parlamenter John Howell, İstanbul ve Ankara’daki temasları ardından VOA Türkçe’nin sorularını yanıtladı.

CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu’yla görüşmeleri kamuoyuna yansıyan raportörler, İstanbul’da ayrıca Gezi Davası aileleri ve hukukçularıyla görüştüklerini kaydetti. Sivil toplum örgütleri temsilcileriyle de biraraya geldiklerini anlatan raportörler, Ankara’da TBMM İnsan

Hakları Komisyonu AKP'li Başkanı Hakan Çavuşoğlu yanı sıra Adalet Bakan Yardımcısı'yla da görüştüklerini aktardı. Ancak Silivri Cezaevi'nde tutuklu Osman Kavala'yla görüşme taleplerine olumlu geri dönüş alamadıklarını belirten raportörler, "Bu nedenle hayal kırıklığı yaşamamıza rağmen gelecek günlerde Kavala'yla görüşmeyi umut ediyoruz" mesajını verdi. Howell, Türkiye ziyaretlerindeki görüşmelerine ilişkin kısa sürede ayarlamalar yapıldığını ve belki de bu nedenle bakanlık tarafından gerekli görüşme düzenlemesi yapılmadığını kaydetti. Cilevicss, "Belki Osman Kavala özgür olduğunda kendisiyle görüşürüz" diye ekledi.

Raportörler VOA Türkçe Muhabiri Yıldız Yazıcıoğlu'na değerlendirmelerde bulundu.

"Kurucu üye Türkiye'nin Konsey değerlerine liderliği bekleniyor"

Raportörler, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) Osman Kavala'yla ilgili kararını işaret ederek, Avrupa Konseyi'nin kurucu ülkesi olması itibarıyla Türkiye'den uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmesini beklediklerini ve Kavala örneğiyle Türkiye'nin, AİHM uygulamalarını gözlemlemeyi amaçladıklarını kaydetti. Howell, "Kurucu üye olarak Türkiye'nin Avrupa Konseyi'nin değerlerine liderlik yapması bekleniyor" ifadesini kullandı.

"Türkiye'deki demokrasi ve insan haklarıyla ilgili duruma ilişkin izleniminiz nedir?" diye sorduğumuz Cilevicss, raportör olarak Türkiye'nin Avrupa Konseyi üyesi olarak yükümlülüklerini yerine getirmesini beklediklerini

yineleyerek “Kolayca siyah veya beyaz diye yanıt vermemiz mümkün değil. Kuşkusuz Türkiye kesinlikle demokratik bir ülke. Ama biz elbette hukukun üstünlüğü, insan hakları konularında ciddi sorunlar görüyoruz. Bu nedenle buradayız. Bunları da gelecek raporumuzda değerlendiriyor olacağız” dedi.

“Kavala hakkında temyiz ve AYM aşamasını da izleyeceğiz”

Türkiye hakkında kesinlikle politik değerlendirme yapmak üzere ziyarette bulunmadıklarını vurgulayan raportörler, gelecek Salı günü AKPM İzleme Komitesi’ne kısaca sunumda bulunacaklarını ve ardından yıl içerisinde Türkiye Raporu’nu tamamlayacaklarını paylaştı.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi’nce Türkiye’ye yönelik olası yaptırım kararında hazırlayacakları raporla anahtar bakış açısı sunacak olmalarını hatırlattığımız Howell, öncelikle Kavala dosyasında Türk yargısı tarafından son karara imza atılmadığını belirterek temyiz aşaması ve ardından Anayasa Mahkemesi (AYM) aşaması olacağını anımsattı. Bu aşamaları da izlemeye devam edeceklerini kaydeden Howell, AIHM’in de yakın gelecekte Kavala’ya ilişkin ikinci kez karar almasını beklediklerini söyledi. Howell, dolayısıyla Komite tarafından yaptırım kararı alınmasına ilişkin şimdiden yorum yapılamayacağı görüşünü aktardı.

“Bizim izleme sürecimizle yaptırım süreci tümüyle farklı işliyor” diyen Cilevicss, raportörler olarak Türkiye’nin Konsey üyesi olması itibariyle izleme süreci yürütüldüğünü ancak elbette iki süreç arasında “sinerji” olduğunu da ifade etti.

Kavala’nın ilk önce “delil yetersizliği nedeniyle beraat ettiği” davada ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırıldığını hatırlatan Boriss Cilevicss, “Kavala davası çok nadir bir örnek. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alınması şok edici oldu. İlk aşamada hakkında delil bulunmadığının ifade edilmesine rağmen yeniden hemen tutuklandı. Aynı dava dosyasıyla Kavala hakkında olağanüstü sert hüküm kararı verildi ve aynı zamanda diğer yedi kişi, Türk entelektüelleri hakkında uzun süreli hapis cezalarına hükmedildi. Bu gerçekten bizim için şok edici olduğu gibi Türkiye’de de şok etkisi yarattı. Bu arada davada, beraat kararı almış ancak görevden alınmış mahkeme heyetine sunulmuş, aynı dosya söz konusuydu, Kavala hakkında yeniden yargılamaya neden olacak yeni deliller yoktu. Strasburg da (AIHM’i kast ediyor) Kavala’nın tutuklu kalmasına yeterli, hukuken tatmin edici deliller bulunmadığını belirtmişti. Ama Kavala halen aynı iddialara hapistedir. Bu nedenle Avrupa Konseyi’nce tepki gösteriliyor. Biz de bunun için buradayız. Diğer gelişmeler de söz konusu ama bizim temel görevimiz, Kavala davasıyla ilgili” diye konuştu.

John Howell da, Kavala'nın yargılanmasında yeni delil bulunduğu görüşü bulunmadığını belirterek Türk hükümeti tarafından Kavala'nın tutuklanmasının gerekliliği yönünde savunmada bulunulduğunu hatırlattı. Bu noktada "Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ilk yargılamada beraat kararı verilmesine çok sert tepki göstermesi üzerine Kavala'nın tutuklanması nedeniyle Türkiye'de yargı bağımsızlığı olmadığı eleştirisi yapılmasını nasıl yorumluyorsunuz?" sorusunu yönelttiğimiz raportörler, bu konuda Türk yargısını yanıt verme adresi olarak gösterdi.

John Howell, öncelikle "Bizce Türkiye'de mahkemeler ve Türk hakimler bağımsız. Yargı kararlarına müdahale edildiğine dair sağlam herhangi bir kanıt da söz konusu değil" dedi.

"Çözüm Türkiye'nin kendi yasal sisteminde"

Boriss Cilevicss ise, AIHM'in kararı itibariyle Kavala davasında "siyasi etki" vurgusu yapıldığını ve bunun raportör olarak kendisi değil Strasburg'daki mahkeme kararı olduğunu belirterek "Biz kişisel görüşlerimizle yorumlayamayız. Ama biz AIHM'in kararı ve kararındaki endişeleri ele alabiliriz. Biz kesinlikle çözümlere odaklanabiliriz. Çözüm de Türkiye'nin kendi yasal sisteminde. Ben inanıyorum ki yargı tarafından gelecekte atılacak adımlar bize bunun yanıtını verecek" dedi.

İlaveten John Howell da, Kavala'yla ilgili karar verici hakimler olmadıklarını söyleyerek Türkiye'de halen yargılama sürecinde aşamalar bulunduğunu söyledi ve "Dolayısıyla Avrupa Konseyi'nin alacağı son pozisyon konusunda bunun (çözüm) sorumluluğu Türk yargı sisteminde" mesajını verdi.

Howell ve Clievicss, her ikisi de Kavala davası için "Biz sadece Türkiye için önemli olduğunu düşünmüyoruz. Bütün Avrupa ve Avrupa'nın yasal sistemi için de önem arz ediyor" değerlendirmesini paylaştı.

Cilevicss, "Türkiye'nin gelecek yıl seçimler öncesinde Kaftancıoğlu gibi siyasetçiler aleyhine yargı kararlarına sahne olacağı" iddiasına ilişkin görüşünü sormamız üzerine, Kavala kararı ve Selahattin Demirtaş (HDP Eski Eş Genel Başkanı) ile ilgili karar gibi olağanüstü gelişmeler yaşandığını ancak şu anda sadece Kavala kararına odaklandıklarını ifade etti.

Ayrıca "Seküler toplumsal kesimde Konsey'in yaptırım kararı alması durumunda Türkiye'nin Avrupa değerlerinden daha fazla uzaklaşacağı" görüşü dillendirilmesini sordüğümüz Howell ve Cilevicss, Türkiye içerisindeki politik tartışmalara taraf olmak istemediklerini, sadece Konsey üyesi Türkiye'de hukukun üstünlüğüyle ilgili değerlendirmede bulunmakla görevli olduklarını dile getirdi.

Yıldız Yazıcıoğlu

Yıldız Yazıcıoğlu, 1994-1998 döneminde Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'nde lisans eğitimini tamamladı. Mesleğe 1997 yılında Cumhuriyet'te stajyer olarak başladı. 1998-2000 döneminde yüksek lisans eğitimine devam etti. 2000 - Mayıs 2009 döneminde Milliyet'te mesleki kariyerini cumhurbaşkanlığı ve parlamento muhabirliği noktasına taşıdı. 2009 - 2011 yıllarında ABD'nin başkenti Washington DC'de kariyerini sürdürdü ve farklı medya kuruluşları için temsilcilik - yorumculuk görevlerini yürüttü. Bu dönemde VOA Türkçe'de eğitim aldı ve görev yaptı. Ardından Ankara'ya dönüşünde Habertürk TV'de, ArtıBir TV'de görevler üstlendi. Şu anda VOA Türkçe ekibinde görev almayı sürdürüyor.